

PÆDAGOGISK TILSYN 2024

Børnehuset Viften

Skanderborg Kommune

Indholdsfortegnelse

1 INTRODUKTION	2
2 SAMMENFATNING	3
2.1 Tilsynets konklusioner	3
2.2 Bemærkninger og udviklingstiltag	3
3 STRUKTUREL KVALITET	4
3.1 Organisering	4
3.2 Fysiske rammer	4
3.3 Personalestabilitet og medarbejderinddragelse	4
3.4 Andre rammevilkår	4
4 PROCESKVALITET	6
4.1 Observationer	6
4.2 Resultater opdelt på de enkelte temaer	6
4.2.1 Barnesyn:	6
4.2.2 Det pædagogiske læringsmiljø:	7
4.2.3 Faglig udvikling og evaluering:	8
5 RESULTATKVALITET	9
5.1 Sprogvurdering 3-6	9
5.2 Dialog	9
6 Bilag – grafisk fremstilling, Rambøll sprog og dialog (er ikke webtilgængelig)	10
6.1.1 Resultater - Historisk udvikling	10
6.1.2 Resultater - opdelt på alder	11
6.1.3 Resultater dialog	11

1 INTRODUKTION

I Skanderborg Kommune gennemfører Sekretariatet for skoler, dagtilbud og familier de pædagogiske tilsyn. Der føres tilsyn med dagtilbuddene ud fra et delvist kontrollerende, delvist udviklende perspektiv. Observation og dialog har derved en stor vægtning i tilsynsprocessen.

Det anvendte tilsynsmateriale er datainformeret og bygger på forskning om, hvad der definerer et dagtilbud med høj kvalitet, hvor specielt den gode relation mellem barn og voksen er i fokus. Med tilsynets lærende og udviklende fokus, understøttes at alle aktørerne omkring børnene har en vigtig rolle i at skabe læringsmiljøer, der fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Tilsynet tilrettelægges, så den tilsynsførende så vidt muligt er upartisk og kan forholde sig neutral. Uvildighed sikres bl.a. ved at tilsynet sker på et tydeligt grundlag og på baggrund af systematisk og ensartet metode til vurderingen af kvaliteten i de forskellige pædagogiske læringsmiljøer.

Tilsynsprocessen foregår over en 2-årig periode, hvor år 1 er det anmeldte tilsyn. Det anmeldte tilsyn består af observationer, dataindsamling, tilsynsmøde, udarbejdelse af udviklingsplan, samt en afsluttende kvalitetsdialog for dagtilbuddets ledelse, med chefen for dagtilbud og sundhed. Følgende rapport indeholder data fra det anmeldte tilsyn.

År 2 er det uanmeldte tilsyn, som pågår i alle børnehuse. Tilsynsførende gennemfører observationer med afsæt i børnehusets udviklingsplan fra det anmeldte tilsyn. Efterfølgende er der et statusmøde med ledelsen med opfølgning på arbejdet med udviklingsplanen, samt på tilsynsførendes uanmeldte observationer.

Forskning om kvalitet i dagtilbud kan opdeles i 3 elementer; strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat kvalitet. Strukturel kvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne fx være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet. Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter. Resultatkvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultat kvalitet, men man kan også til en vis grad arbejde målrettet med resultat kvalitet.

Tilsynet vægter alle 3 elementer og tager udgangspunkt i et bredt datagrundlag, hvor tilsynsførende på baggrund deraf, afslutningsvist foretager en samlet vurdering af kvaliteten i dagtilbuddet.

Tilsynet vurderes ud fra følgende taksonomi:

- **Fortsat indsats** og anbefalinger til videreudvikling, samt opretholdelse af de pædagogiske læringsmiljøer
- Behov for **justering af indsats** og henstilling til udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer
- Behov for ny **forbedret indsats**, herunder iværksættelse af skærpet tilsyn og udarbejdelse af handleplan med henblik på iværksættelse af indsatser for at udvikle de pædagogiske læringsmiljøer

Tilsynet er gennemført i perioden januar - maj 2024 med afsluttende Kvalitetsdialog d. 21.5.2024

2 SAMMENFATNING

2.1 Tilsynets konklusioner

Tilsynsførendes bemærkninger

Ved tilsynet blev der overvejende observeret eksempler af god kvalitet i forbindelse med det pædagogiske grundlag og læringsmiljø. Der blev derudover observeret enkelte eksempler på minimal kvalitet.

Observationer, yderligere data, samt tilsynsdialogen med ledelse og medarbejdere, viser at der er i Børnehuset Viften er områder med god og høj kvalitet, og områder, hvor der er behov for justering af den pædagogiske kvalitet.

Tilsynets vurdering er derfor en justeret indsats, med områder der skal handles på.

2.2 Bemærkninger og udviklingstiltag

Tilsynsførendes bemærkninger

I forbindelse med det pædagogiske tilsyn, er følgende indsatser valgt i forhold til justering og den fortsatte udvikling:

- Fokus på interne overgange i huset
  - Præsentere KVALid på P møde + arbejde med overgange (på mødet)
  - Bruge NEST og KVALid (fælles pædagogisk dag, observere og feedback)
- Læringsmiljø i garderoben
  - Skabe struktur, så færre børn af gangen i garderobe
  - Visuel støtte (bruge viden fra NEST og KVALid)
- Fælleshus om fredagen
  - Undersøge om skal fortsætte
  - Tydelighed og forudsigelighed for børnene (samling)
  - Voksne tættere på f.eks. i salen

3 STRUKTUREL KVALITET

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for og er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mm. i dagtilbuddet.

I følgende afsnit, er tilsynsførendes bemærkninger til børnehusets svar og kommentarer i forbindelse med rammevilkårsundersøgelsen.

3.1 Organisering

Bemærkninger tilsynsførende

Tilsynsførende har intet at bemærke til børnehusets organisering af børnegrupperne

3.2 Fysiske rammer

Dagtilbuddets fysiske rammer defineres af dets inde- og udemiljø, dvs. bygninger, indretning af indendørs og udendørs rum, interiør samt genstande, legetøj og legeredskaber. Dagtilbuddets fysiske rammer tænkes ofte som en given og statisk størrelse, men megen forskning peger på de fysiske rammer som en dynamisk størrelse, dvs. rammer, der ændrer sig eller skifter mellem at fungere som ramme for forskellige aktiviteter. Flere studier belyser, hvorledes de fysiske rammer bliver en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud, og hvordan tilrettelæggelsen af disse kan anvendes aktivt til at strukturere praksis og børns aktiviteter.

Bemærkninger tilsynsførende

Der er i børnehuset gennemført de lovpligtige tilsyn med bygninger og vedligehold, legepladssikkerhed og brandsikkerhed.

3.3 Personalestabilitet og medarbejderinddragelse

Personalestabilitet

Med personalestabilitet tænkes der på, hvorvidt der er stort sygefravær i en personalegruppe eller stor udskiftning af medarbejdere i et dagtilbud.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Tilsynsførende har intet at bemærke

Medarbejderinddragelse, tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant

Tilsynsførendes bemærkninger:

Tilsynsførende har intet at bemærke

3.4 Andre rammevilkår

Økonomi

Tilsynsførendes bemærkninger:

Tilsynsførende har intet at bemærke

Mad og måltider

Med mad og måltider tænkes der på, om børnehuset aktivt fremmer børnenes viden om sund mad. Om forældrene inddrages i børnehusets mad- og måltidspolitik. Om der er udfordringer med usund kost i børnehuset og brug for at gøre en ekstra indsats omkring mad og måltider.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Tilsynsførende har intet at bemærke

Førstehjælp

Med førstehjælp spørges til, om personalet i børnehuset har taget førstehjælpkursus/genopfriskningskursus indenfor de sidste par år.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Tilsynsførende har intet at bemærke

Hygiejne

Med hygiejne tænkes på, om børnehuset har formuleret hygiejnerutiner med henblik på at reducere sygdomme og infektioner og om forældrene inddrages i disse, fx ved at emnet taget op på bestyrelses- og forældremøder. Er der behov for at gøre en ekstra indsats omkring arbejdet med hygiejne.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Tilsynsførende har intet at bemærke

Magtanvendelse

Med magtanvendelse tænkes på, om personalet har den nødvendige viden om retningslinjerne for magtanvendelse på dagtilbudsområdet. Er der behov for at gøre en ekstra indsats i forhold til at mindske magtanvendelsen i børnehuset.

Bemærkninger tilsynsførende

Tilsynsførende har intet at bemærke.

4 PROCESKVALITET

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns sprog og generelle kompetenceudvikling. Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer med hensyn til interaktion med børn i forbindelse med leg og læring. Til at kigge på proceskvaliteten kan forskellige miljøvurderinger inddrages i arbejdet med udvikling af kvalitet i dagtilbud.

4.1 Observationer

Som en del af tilsynets data gennemføres observationer. Observatørerne er; kontraktholder, daglig leder, to pædagoger, tilsynsførende og konsulent. Observationerne analyseres med udgangspunkt i det forskningsinformerede dialogmateriale KVALid.

KVALid tager direkte afsæt i Dagtilbudsloven samt den styrkede pædagogiske læreplan, ud fra en opbygning og systematik der bygger på den styrkede pædagogiske læreplans grundbegreber og overskrifter. KVALid bygger på globale kvalitetskriterier, som alle børn har ret til: Demokrati, læring, relationer og inklusion.

Kvalitetsmærkerne bygger på national og international forskning om kvalitet i dagtilbud. Materialet danner dermed et fælles fundament for en ensartet forståelse af, hvordan kvalitet i dagtilbud i Skanderborg Kommune ser ud.

I forbindelse med tilsynet observeres der på temaet *Barnesyn*. Tilsynsførende observerer i tilsynsprocessen herudover altid på det pædagogiske grundlag og *læringsmiljøet generelt*. Derudover er temaet *faglig udvikling og evaluering* altid en del af dialogen med ledelsen. På tilsynsmødet får alle mulighed for at fremlægge deres observationer. Den efterfølgende dialog tager blandt andet afsæt i det fremlagte.

Tilsynsførendes opsamlende konklusioner i forbindelse med observationsdata, vil fremgå i følgende afsnit.

4.2 Resultater opdelt på de enkelte temaer

4.2.1 Barnesyn:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

Der bliver observeret mange eksempler på god kvalitet i børnehuset:

- Der observeres nærvær, anerkendelse og engagement hos de voksne
- Der er ingen koordinering, eller 'voksensnak' henover børnene
- Specielt inde på stuerne ses struktur, organisering og visuel støtte til gavn for børnene
- De voksne møder børnene med positiv kontakt og omsorg, både i rutiner, børneinitierede lege og planlagte aktiviteter
- De voksne anerkender og understøtter det sociale samspil med fokus på barn-barn relationen 'du er en god ven når du trøster Y', 'nu skal X hoppe' mm.
- Der er god dialog og der sættes ord på handlinger og intentioner
- De voksne bekræfter børnenes udsagn og initiativ
- Fokus på kropssprog og mimik
- Der blev observeret situationer med meget nærværende voksne, med tid til fokus på det enkelte barn. Bl.a. i overgangen med sovebørnene, i aktiviteten i vuggestuen, eller under brandøvelsen

- Generelt møder de voksne børnene engageret og positivt
- Der blev vist stor tillid til børnene, der fik lov at lege alene, løse konflikter og udfordre sig selv
- De voksne prioriterede relevant deres ressourcer i forhold til børnenes kompetencer, og fordeler sig hensigtsmæssig

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

Der observeres få eksempler på minimal kvalitet, dette i udgangspunkt i de større fællesskaber og overgange.

- I forbindelse med en overgang i garderoben, virker de første 10 min. kaotiske. Der er højt stemmeleje, og uorganiseret med fx rullevoerne, flyverdragter mm. Efterfølgende kommer der flere voksne til, og der bliver mere tid til dialog og nærvær
- Organisering til fælles hus om fredagen, hvor rammerne er utydelige for flere børn, og selvom de voksne er fordelt, er det ikke tydeligt hvad den pædagogiske dagsorden er
- Der ses medhjælpere/vikarer hvor der ikke er dialog ved måltidet
- Der ses eksempler på irettesættelser, hvor kontakten er betinget af børnenes handlinger. 'Det bestemmer du ikke – det bestemmer jeg'
- En dreng blev mødt negativ af de voksne (og andre børn). Fx i salen, hvor han ikke hjælpes, da han er udenfor, eller ved spisning hvor der kun italesættes hvad han 'gør forkert'. Senere anerkendes hans sang: 'ja det er den rigtige farve'.
- En pige har tisset i bukserne, voksen går forbi uden at sige noget (og henter bukser), men får ikke sagt til pigen at hun går efter rene bukser. – Pigen tror, den voksne går.

4.2.2 Det pædagogiske læringsmiljø:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Der er gennemgående en god struktur og organisering
- De voksne er fordelt
- Synlige temaer – som er gennemgående og relevant. Fx tema om transport, som børnene også leger
- Inspirerende og kodede læringsmiljøer
- Materiale og legetøj i børnehøjde
- God balance mellem voksen- og børneinitierede aktiviteter
- Understøttelse med billeder i vuggestuen, sange, frugt mv.
- De fleste voksne er med-legende og engagerede
- Puslesituationen med ro, dialog og turtagning (toiletter kan tænkes mere som læringsmiljø)
- Stor og varieret legeplads med plakater mm.

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Endnu mere nysgerrighed og undren i dialogen med børnene
- For nogle børn er den løsere struktur med fælles fredag svær. Eksempel med pige som ikke blev en del af noget
- Børnehaven inden frokost. Der var ikke samling, men en fælles ventetid, hvor børnene ikke er forberedt på, hvad der skal ske. Styres af en vikar, der heller ikke er klædt på heriforhold til.

- Fokus på organisering: I mellemgruppen opleves lang ventetid ved buffet til frokost (I storbørnsgruppen fungerer det godt og børnene er meget inddraget), ved vuggestuen er der 3 voksne som rydder op efter frokost
- Lidt rodet i forhold til legetøj, fx at bruge billeder på kasserne osv.
- Opmærksomhed på hvordan Salen kan bruges mere pædagogisk.

4.2.3 Faglig udvikling og evaluering:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

På mødet blev følgende styrker i den faglige ledelse drøftet:

- I gang med NEST og KVALid-uddannelse
- Fast forberedelsestid, samt gruppe- og personalemøder. Der anvendes Smtte-model. Der er ikke fast dagsorden, og der er forskel på grupperne. Leder deltager ved behov
- Forældresamarbejdet fungerer godt. Børnehuset er opmærksomme på børn og forældre i udsatte positioner
- Nyhedsbreve og info til forældrene om det pædagogiske arbejde
- Stabil medarbejdergruppe, og fælles fundament, løfter i flok (fx i midlertidigt fravær af leder)
- Den voksne som med-legende – fokus på de vokseninitierede aktiviteter
- Bruger forskellige former for dokumentation, billeder og skrift
- Er gode til at inddrage børnenes perspektiver
- Udstille børnenes kreationer – og børnene er nysgerrige og opmærksomme på det
- Fokus på indretning af læringsmiljøerne.
- Samarbejde med biblioteket, gør at der er bøger tilgængelige for børn og voksne/forældre
- Læringsgrupper på tværs i dagtilbuddet: fx læreplanstemaer, sprog mv.
- Daglig leder har mentor fra andet børnehus i dagtilbuddet, og sparrer med dagtilbudsleder

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

På mødet blev følgende udviklingspotentialer i den faglige ledelse drøftet:

- Fokus på implementeringen af NEST og KVALid. Observerer hinanden i huset samt arbejdet med visuel understøttelse
- Ønske om flere faglige diskussioner på personalemøderne – der skal afsættes tid til at komme omkring det
- Daglig leder er ny, men kender huset gennemgående som pædagog. Opmærksomhed på at komme tæt på. Fx på gruppemøderne
- Daglig leder holder snart MUS med alle medarbejdere, fokus faglig ledelse tæt på. - Fokus på at klæde medhjælperne bedre på

5 RESULTATKVALITET

Resultatkvallitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk.

5.1 Sprogvurdering 3-6

For at understøtte børns sproglige udvikling, har kommunen, jf. Dagtilbudslovens §11, ansvaret for at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have brug for sprogstimulering. Der foreligger altså ikke et lovmæssigt krav om at sprogvurdere 3-årige børn, med mindre man er bekymret for den sproglige udvikling, og har en formodning om at barnet kan have brug for særlig tilrettelagt sprogstimulering.

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

Børnehusets sprogvurderinger er drøftet i forbindelse med tilsynet, og tilsynsførende vurderer, der arbejdes relevant med den sproglige indsats, målrettet de enkelte børns forudsætninger.

5.2 Dialog

Formålet med dialogværktøjet er at skabe et godt grundlag for det løbende samarbejde og for dialogen med forældre omkring barnets kompetencer og udviklingspotentialer.

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

Dagtilbuddets dialogværktøj er drøftet i forbindelse med tilsynet, og tilsynsførende vurderer, at der er skabt et godt grundlag for det løbende samarbejde og for dialogen med forældre omkring barnets kompetencer og udviklingspotentialer.

6 Bilag – grafisk fremstilling, Rambøll sprog og dialog (er ikke webtilgængelig)

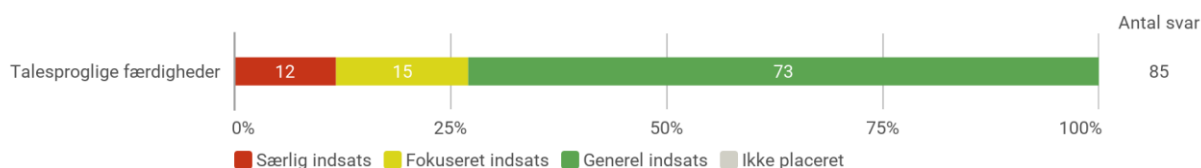
Antal sprogvurderinger fordelt på indsatsgrupper

	Særlig indsats	Fokuseret indsats	Generel indsats	Ikke placeret
Før-skriftlige færdigheder	10% (4)	7% (3)	68% (28)	15% (6)
Talesproglige færdigheder	12% (10)	15% (13)	73% (62)	0%

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.
Kilde: Rambøll Sprog.

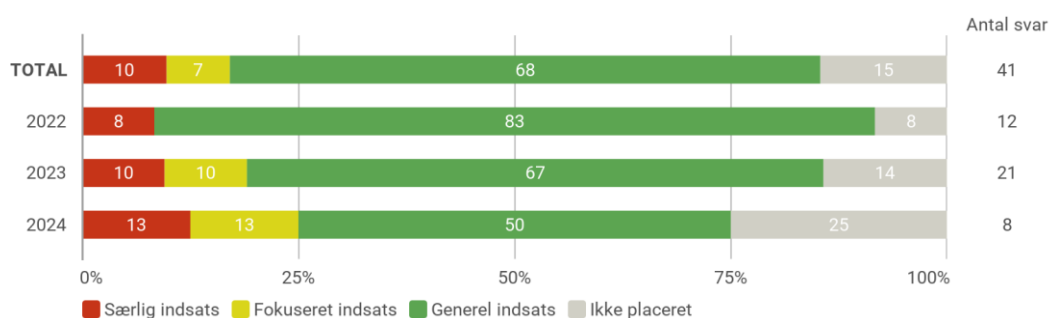
6.1.1 Resultater - Historisk udvikling

Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.
Kilde: Rambøll Sprog.

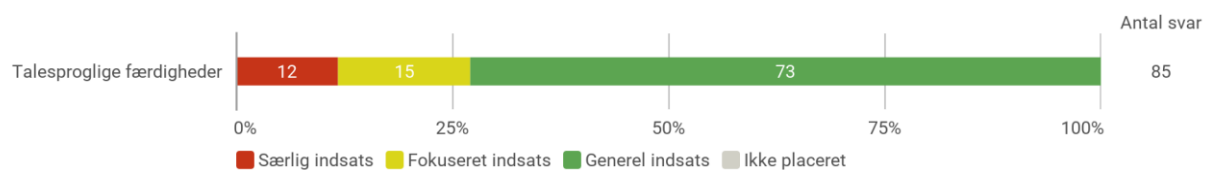
Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.
OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.
Kilde: Rambøll Sprog.

6.1.2 Resultater - opdelt på alder

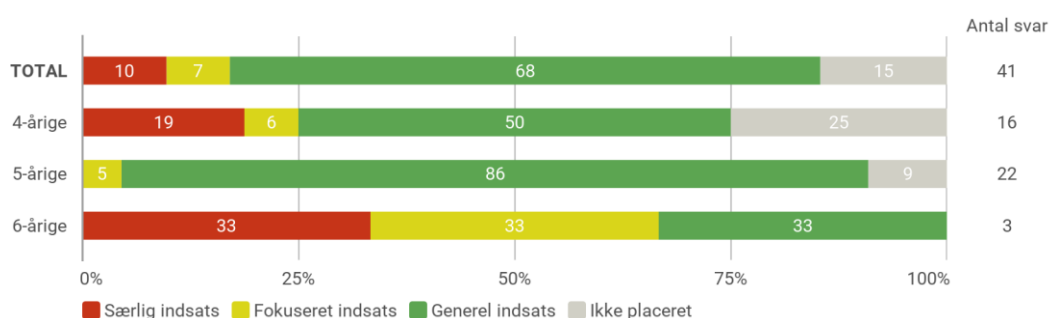
Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

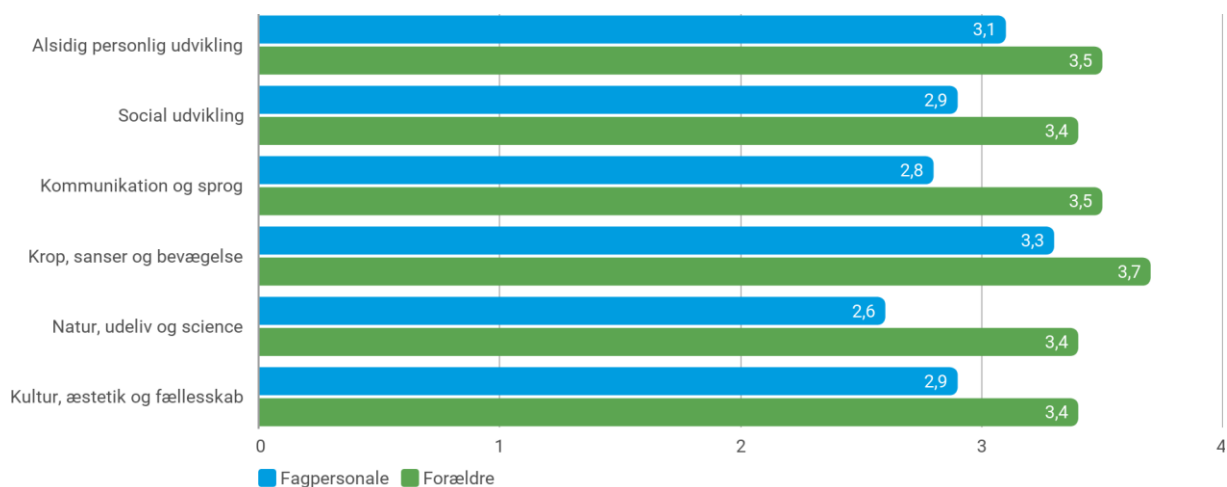
Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.

OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.

Kilde: Rambøll Sprog.

6.1.3 Resultater dialog

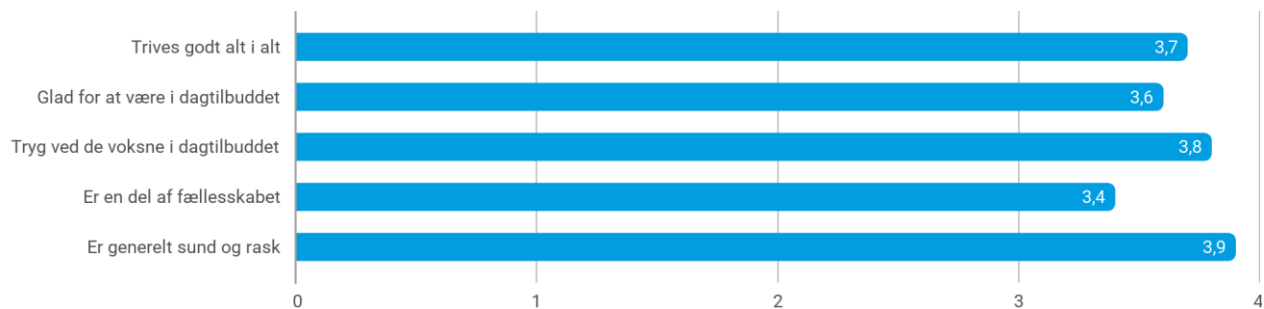
Resultater for de seks læreplanstemaer

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024 og 2023.

Kilde: Rambøll Dialog.

Resultater for Trivsel og sundhed fordelt på enkeltspørgsmål

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024 og 2023. Figurens resultater er baseret på forældrenes besvarelser.
Kilde: Rambøll Dialog.